

ELBIR

Elektronikus Lakossági Bűnmegelőzési Információs Rendszer

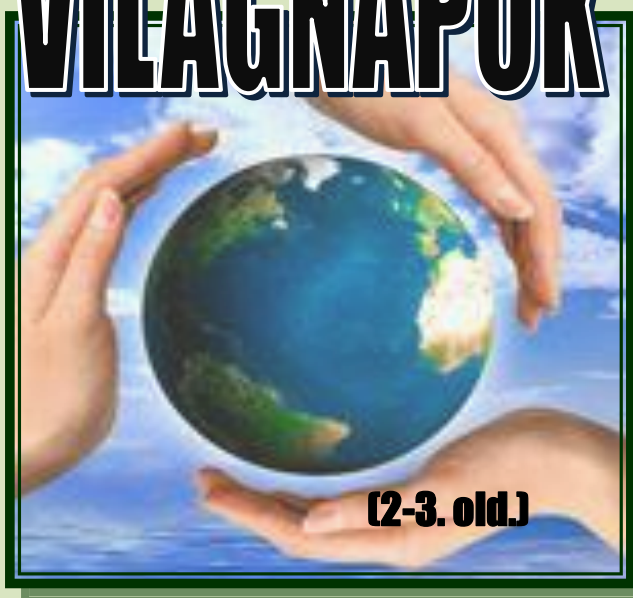
Veszprém
Megyei

Rendőrfőkapitányság

2017.
MÁRCIUS

BIZTONSÁGOS VÁSÁRLÁS

VILÁGNAPOK

(2-3. old.)

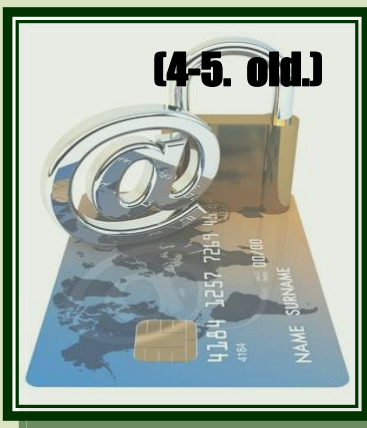
FOGYASZTÓVÉDELMI

ALAPJOGOK

(3. old.)

(4-5. old.)

PREVENCIÓS TANÁCSOK

FŐKAPITÁNY AJÁNLÁSÁVAL

Kedves Olvasó!

Tisztelettel ajánlom a Veszprém Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnmegelőzési Osztálya által szerkesztett, 2017. március havi bűnmegelőzési hírlevelet, amelyben bemutatjuk a fogyasztók világnapját, amelyről március 15-én emlékeznek meg. E világnaphoz kötődően, hírlevelünk további részében a fogyasztók részére adunk tájékoztatást az alapvető jogokról, prevenció tanácsaink pedig segítik Önöket a biztonságosabb vásárlásban.

Dr. Tarcsa Csaba r. dandártábornok
rendőrségi főtanácsos
megyei rendőrfőkapitány

MÁRCIUS 15.: FOGYASZTÓK VILÁGNAPJA

A mai világban fogyasztónak lenni – valljuk be – nem könnyű dolog. Nagyszüleink, szüleink a maguk idejében a vásárlás során szűk választékkal szembesülhettek. Döntéseik azonban egyszerűbbek is voltak, vagy az egyik, vagy a másik fajta mosóport emelték le a polcról. Manapság már az sincs könnyű helyzetben döntési szempontból, aki kenyeret, csokit, bébiételt, játékot, mobiltelefont vagy akár tévét szeretne venni.

A vásárlók olyan választékkal szembesülnek, hogy a megalapozott vásárlás elkerülhetetlen feltétele manapság a tudatosság. Nem mindegy ugyanis, hogy ugyanazt a terméket megvehetjük más helyen olcsóbban is, viszont mérlegelni érdemes, hogy ugyanazt a minőséget kapjuk-e az alacsonyabb árért (nem hamisított-e a termék), hogy ugyanolyan jótállási-szavatossági feltételeket biztosítanak-e hozzá (ami amúgy alapvetően megillet minket), vagy akár megbízható szervizháttérrel rendelkeznek-e.

A kiszolgáltató helyzetű fogyasztónak mára már speciális jogszabályi előírások támasztanak védelmet; kormányzati szintű döntések, hatósági fellépés, civil fogyasztóvédelmi szervezetek sokasága biztosítja azt, hogy a lehető legkevesebb érdeksérelem érje a vásárlókat. Ennek ellenére azonban elkerülhetetlen továbbra is, hogy a fogyasztók előre felkészülten, tudatosan, körültekintően járjanak el vásárlás előtt, közben és utána.

A fogyasztói jogok védelmét első alkalommal John F. Kennedy amerikai elnök fogalmazta meg nyilvánosan 1962. március 15-én, melynek tiszteletére azóta ezen a napon tartják a fogyasztók világnapját.

Kennedy elnök ezen a napon hirdette ki a négy alapvető fogyasztói jogot (a biztonsághoz, az információhoz, a választáshoz és a képviselőhöz való jog) összefoglaló történelmi nyilatkozatát. Ez volt tehát az első olyan alkalom, hogy bármely politikus ilyen alapelveket fogalmazott meg a fogyasztók védelmével kapcsolatban. Ennek a nyilatkozatnak köszönhetően került nemzetközileg elismerésre a kormányok és az Egyesült Nemzetek Szervezete által az a tény, hogy minden állampolgár fogyasztóként alapvető jogokkal rendelkezik. Az évek folyamán ezeknek a jogoknak száma nyolcra szaporodott, alapját képezve a Fogyasztóvédelmi Világszervezet (Consumers International – CI), valamint Magyarországon a fogyasztóvédelmi szervezetek munkájának.

A világnapot ezen a napon jó húsz évvel később, 1983-ban ünnepelték először. Újabb két évvel később az egyre erősödő fogyasztói világmozgalom nyomására és a Fogyasztóvédelmi Világszervezet lobbitevékenységének köszönhetően 1985 áprilisában az ENSZ közgyűlése hivatalosan is deklarálta – további négy ponttal kiegészítve – a fogyasztók nyolc alapvető jogát.

A világnapot a nyolcvanas évek óta egyre több országban megünneplik. A CI és tagszervezetei a fogyasztóvédelem fontossága és a fogyasztói jogok propagálása mellett minden évben egy-egy téma köré szervezik a naphoz kapcsolódó kampányt.

Forrás: <http://fogyasztovedelem.kormany.hu/fogyasztokvilagnapja>

NYOLC FOGYASZTÓVÉDELMI ALAPJOG

1. Az alapvető szükségletek kielégítéséhez való jog

Alapvető termékekhez és szolgáltatásokhoz, így az elegendő élelmiszerhez, ruhához, otthonhoz, alapvető egészségügyi szolgáltatásokhoz, oktatáshoz, higiéniahoz való hozzáférés joga, hogy mindenki teljes körűen részt vehessen a társadalom életében.

2. A veszélyes termékek és eljárások ellen való tiltakozás joga

Jog az egészséget vagy az életet veszélyeztető termékek, termelési folyamatok és szolgáltatások elleni védelemhez. A fogyasztói termékeket előállító vállalatoknak biztonsági és teljesítményvizsgálatokat kell végezniük, mielőtt termékeik piacra kerülnek.

3. A megfontolt választáshoz szükséges tények ismeretének joga

Jog az információhoz – ide értve az alapanyagokat, a vegyianyag-tartalmat, a szükséges elővigyázatossági lépéseket, a mellékhatásokat (ha vannak ilyenek), a korlátozó intézkedéseket és a lejáratidőt is – a jól informált döntéshozás, és a tisztességtelen vagy félrevezető reklámozás és címkézés elleni védelem érdekében.

4. A különféle termékek és szolgáltatások közötti választás joga

Jog a versenyképes áron, kielégítő minőségben kínált termékek és szolgáltatások sorából való választás lehetőségéhez.

5. A kormány irányelveinek meghatározásába és a végrehajtásba való beleszólás joga

Jog a fogyasztói érdekek képviseletéhez a törvényhozásban és a végrehajtásban, valamint a termékek és szolgáltatások kifejlesztésében.

6. A jogos panaszok tisztességes rendezéséhez való jog

Jogos panaszok esetén a korrekt kárpótláshoz való jog, beleértve a félrevezetés, a rossz minőségű, selejtes termékek és a nem kielégítő szolgáltatások miatti kompenzációt.

7. A tájékozott és tudatos fogyasztóvá váláshoz szükséges ismeretek és tudás elsajátításához való jog

Jog a megfelelő tudás és képességek megszerzéséhez, amelyek a termékeket és szolgáltatásokat illető jól informált, magabiztos döntések meghozatalához szükségesek, beleértve az alapvető fogyasztói jogok és azok alkalmazási lehetőségeinek ismeretét is.

8. Jog az egészséges és elviselhető környezetben való élethez

Jog az egészséges környezethez, amely sem nem fenyegető, sem nem veszélyes, és amely lehetővé teszi a jelen és jövő generációk méltóságteljes életét és jóllétét

Forrás: <http://fogyasztovedelem.kormany.hu/fogyasztokvilagnapja>

MAGAS ÁR, BÓVLI TERMÉK

Az áldozattá válás terén továbbra is jelen van különféle egészségmegőrzéssel kapcsolatos termékek eladása, amelynek során az áldozattá vált vevők magas áron jutnak olyan egészségi állapotukat javító, megőrző termékekhez, főleg eszközökhöz, amelyek vagy nem alkalmasak a kívánt hatás elérésére, és egyéb beszerzési források, pl. internet tanúbizonyosága szerint a kifizetett ár töredékébe kerülnek. Ezen bűncselekmények kiemelt célpontjai főleg idősek emberek, akik számára egészségük megőrzése, megőrzése nagyon fontos.

Az ilyen esetek megelőzése nagyon nehéz, hiszen az, hogy az adott termék ára, akár jelentősen is eltér a más helyeken feltüntetett ártól önmagában még nem egyértelműen alapoz meg bűncselekményt. Abban az esetben viszont, amikor a termékről, vagy annak kifejtett hatásról nem valós tényeket állít az eladó, vagy magának a terméknek semmilyen gyógyászati, egészségmegőrző, illetve egészségmegőrző hatása nincs, ott már felmerülhet bűncselekmény elkövetése is.

Az ilyen termékek forgalmazása elsősorban termékbemutatókon, házalással, illetve telefonon történő megkeresés után történik. Ez utóbbi esetben a hívó sok esetben egy ilyen termékeket forgalmazó cég munkatársának mondja magát, és egy egészségügyi szűrővel egybekötött tájékoztató rendezvényre hívja meg az érintettet. Ezen, az „egészségügyi személyzet”, különféle műszerekkel és módszerekkel felméri az egészségi állapotot, de lehetőség nyílik a feltárt problémák helyben történő kezelésére, vagy az egészség megőrzésére alkalmas készülékek, eszközök vásárlására is.

Nagyon nehéz annak megítélése, hogy ez valós-e ez az eljárás. Az emberek alapvetően bizalommal vannak, azonban több esetben volt arra példa, hogy a felmérést végzők nem rendelkeztek szakképesítéssel, az eladott termékek hatása nem felelt meg az ott állítottaknak, illetve azokat igen magas áron kínálták más beszerzési lehetőségekhez képest.

Mind a termékbemutatók, mind pedig a fent leírt állapotfelmérések során az eladók igen „rámenősek”, arra kívánják rávenni a vevőket, hogy döntésüket gyorsan és ott helyben, „nyomás alatt”, az új információk kellő átgondolása nélkül hozzák meg. Ez még önmagában nem egyértelműen alapoz meg bűncselekményt, azonban egyértelműen nem ad kellő időt egy átgondolt döntés meghozatalához.

Nagyon fontos, hogy a döntés előtt tájékozódjunk, kellően gondoljuk át azt. Nem kötelező ott helyben döntést hoznunk, és semmilyen egyéb nyomással nem lehet ráhatást gyakorolni a vevőre. Az eladó köteles közérthetően tájékoztatást adni a termékről, és minden a szerződéssel összefüggő kérdéstről is. Fontos tájékozódni az eladásra kínált termékről is. Valóban alkalmas-e a kívánt hatás elérésére, segíti-e egészségünk megőrzését, javítását. Fontos azt is tudni, hogy amennyiben mégis szerződéskötésre kerül sor, de meggondoltuk magunkat, vagy észleltük, hogy esetleg nem valós tájékoztatást kaptunk, vagy a termék nem felel meg a leírásnak, akkor a vevőt, a fogyasztót és a vállalkozás közötti szerződések részletes szabályairól szóló 45/2014. (II. 26.) Korm. rendelet szerint elállás és felmondási jog illeti meg.

A házalással kínált termékek esetében pedig, alapvetően legyünk bizalmatlanok! A felkínált termékek az estek többségében silány minőségűek, használhatatlanok. E mellett a házalások, illetve a házalással elkövetett csalásokhoz egyéb bűncselekmények is kapcsolódhatnak. Ilyenek pl. az alkalmi lopások, a trükkös lopások, de betöréses lopások előzetes terepszemléje is megvalósulhat.

A rendőrség kérése, hogy minden ilyen esetben legyünk nagyon elővigyázatosak, körültekintők, és kellő mértékben tájékozódjunk az eladásra kínált termékről, kérjünk tanácsot olyan hiteles, vagy megbízható személyektől, igazolt szakemberektől, akik e téren járatosak!

A BANKKÁRTYA NEM JÁTÉKKÁRTYA!

Ne váljon bankkártyával kapcsolatos bűncselekmények áldozatává!

Napjainkban minden téren hódít az elektronika, a számítástechnika. A bankkártya és a hozzájuk kapcsolódó eszközök mindennapi életünk részévé váltak. Használjuk őket, megkönnyítik az életünket, azonban, ha nem figyelünk oda kárunkra is lehetnek. A bankkártyák használatával a pénz láthatatlanná vált, de nem ellophatlanná. Az okozott kár, pedig a bőrünkön érezhető!

Kérjük, fogadja meg tanácsainkat!

„Kártyás bűncselekmények” jellemzői:

- A „kártyás bűncselekmények” között döntően a lopás (lakásból, intézményből, gépkocsiból, betörés), a rablás, és a csalás szerepel.
- Az „áldozattá vált” kártyák típusai: bankkártya, hitelkártya, áru-hitelkártya, étkezési utalvány, üzemanyagkártya.
- Jellemző a sértettek figyelmetlen, óvatlan magatartása, amellyel jelentősen megkönnyítik az elkövetők dolgát.

Az elkövetést megkönnyítő figyelmetlen sértetti magatartások:

- Gépkocsija tetején hagyott pénztárcája menet közben leesett
- Kerékpárja kosarából elveszített pénztárca
- Nyitott gépkocsiban hagyott táská
- Őrizetlenül hagyott táská, pénztára
- Túlzott alkoholfogyasztása alkalmával ismeretlen személyek jelenlétében felfedett PIN kód
- PIN kód kártyájával való együtt tárolása

Megelőzési javaslatok

- Soha ne tároljuk együtt a PIN kódot és a bankkártyát!
- Ha nem tudjuk megjegyezni a PIN kódot rejtett módon, olyan helyen rögzítsük, amelyről csak mi tudunk.
- Vásárlás során kártyánkat ne adjuk ki kezünkből, vagy kérjük, hogy az mindig látható helyen kerüljön kezelésre.
- Internetes vásárlás, rendelés esetén használjunk ún. webkártyát, amelyeken mindig csak annyi összeget helyezünk el, amely éppen a vásárláshoz szükséges
- Alacsonyabb napi készpénzfelvételi limitet állítsunk be.
- Ha bank- vagy hitelkártyánk eltűnését tapasztaljuk, azonnal tiltassuk le azt!
- A készpénzforgalom ellenőrzésére igényeljük ezzel kapcsolatos SMS tájékoztató szolgáltatást.

- Csak olyan és annyi készpénz-helyettesítő fizetési eszközt igényeljünk és használjunk, amennyire valóban szükségünk van.
- A pénzfelvétellel kapcsolatos bizonylatokat őrizzük meg, ne dobjuk el pénzfelvétel után
- Soha ne tegyük hozzáférhetővé bankkártyánkat, pénztárcánkat senki számára és ne hagyjuk a gépkocsiban.
- Csak „biztonságos” automatából (pl. bankfiókokban lévő automatáknál, zárható pénzfelvevő helyeken) vegyünk fel pénzt.
- Ha valamilyen oda nem illő technikai eszközt látunk az automatánál ne vegyünk fel pénzt.
- Sem interneten, sem telefonon sem pedig sms-ben ne adjuk meg bankkártyánk adatait (a bank nem kéri!)
- Soha ne vegyen részt olyan „nyereményjátékban”, amelyet bank nevében hirdetnek interneten vagy telefonon és a bankkártyával kapcsolatban kérnek adatokat Öntől!
- Ha pedig online, Wi-Fi hálózaton keresztül vásárol (otthon vagy egy hotspoton keresztül), mindenképpen győződjön meg róla, hogy biztonságosan használja a hálózatot. (Ezt egy lakat szimbólum jelzi a Wi-Fi kapcsolódási ábránál.)

Amennyiben hasonló jellegű bűncselekmény áldozatává vált jelentkezzen az ingyenesen hívható 107, vagy a 112 központi telefonszámok valamelyikén.

Bármely információkérésrel kapcsolatban forduljon bizalommal a Rendőrséghez!

Hozzájárulásunkat adjuk ahhoz, hogy Kedves Olvasóink a Hírlevél tartalmát részben vagy egészben szabadon felhasználják, a célcsoportok felé eljuttassák.
Kérjük azonban, hogy a terjesztés során hivatkozzanak arra, hogy a Hírlevelet a Veszprém Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnmegelőzési Osztálya készítette.

IMPRESSZUM

Kiadja: a Veszprém Megyei Rendőr-főkapitányság

Bűnügyi Igazgatóság Bűnmegelőzési Osztálya

Telefon / fax: 06-88/ 544-683

E-mail: futtaton@veszprem.police.hu

Kiadásért felel: Dr. Tarcsa Csaba r. dandártábornok, rendőrfőkapitány

